

KOLOZSVÁRI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: DR. JAKOBI KÁLMÁN.

Kolozsvár terhei.

Dolgozunk az állam helyett.

327724 korona évenként.

(Saj. tud.) A város kiadásai napról-napra nőnek, növekednek. Fejlődni, haladni akarunk. A kiadásokat redukálni nem lehet, sőt inkább fokozni kell. Fedezetünk pedig alig-alig van valami. Félve kezd bele a város a legszükségesebb, a legégetőbb reformokba, kénytelen-kelletlen hozzák javaslatba a legsürgősebb teendőket is, mert minden a keservesen kiizzadt pótdadók terhére esik. A város kulturális és gazdasági fejlődése érdekében eltekinteni a modern haladás útjából nem lehet, ám a már amúgy is tulon túl magas pótdadó növelésére sem lehet gondolni. Nyilvánvaló, hogy e helyzet Kolozsvárra nézve tarthatatlan. Ezt mindenki látja, tudja. És ez a tarthatatlan helyzet indította Kolozsvár törvényhatósági bizottságát arra, hogy egy bizottságot küldjön ki, amely módokat keressen a súlyos helyzet szanálására.

Hogyan lehetne a város szűkös pénzügyi viszonyain valamelyest javítani? Erre a kérdésre vár választ a törvényhatósági bizottság ettől a szűkös bizottságtól. Tegnap ülésezett ez a bizottság. Sok okos dolgot beszéltek meg. Több üdvös javaslat előterjesztésében állapodtak meg. A fölvetett ötletek közül ugyan egy sem új. Régóta nyomatékosan hangsúlyozott kívánások ezek. De konkrét javaslat formájában még nem kerültek a törvényhatósági bizottság elé. Most végre-valahára talán lesz valamelyes fogantatja a megkezdett akciónak.

A rendőrség államosítása. Ez az első terv. Mérhetlen nagy kiadásoktól szabadulna fel ezzel a város. A rendőrség fentartása évenként 252.744 koronájába kerül a városnak. Szívesen kiengednék a rendőrséget az autonóm hatáskörből, ha ezt a nagy terhet levénné a város vállairól az állam.

Az adóhivatali államosítása. Ez a második terv. Az adóhivatal, mely tudvalevően háromnegyed részben állami funkciót teljesít, évi 46.550 koronát emészt fel a város pénztárából.

Az árvaszék államosítása volna a harmadik terv. Ez az intézmény, mely ugyancsak teljesen állami teendőket lát el, évi 28.430 koronát emeszt fel a város terhére.

Ez a három tétel összesen 327.724 koronával könnyítene a város évi kiadási terhét. A tervek oly közelről és olyan érzékenyen érintik a város közönsége legvitálisabb érdekeit, hogy azok mielőbbi megvalósítása érdekében minden lehető el kell követnie a város törvényhatósági bizottságának.

Szóba került egy másik, eddig teljesen figyelmen kívül hagyott, a

város pénzügyi viszonyait pedig ugyancsak közelről érintő kérdés is. A város fekvő birtokairól van t. i. szó. Közel 4000 holdnyi földterület teljesen kihasználatlanul paragon hever s csak mint legelő hajt néhány koronányi hasznot. Nemes tanácsos kilátásba helyezte, hogy legközelebb ez irányban is részletes javaslattal fog a törvényhatósági bizottság elé járulni. Éppen ideje, kiszámíthatlan jövedelmekre lehet belőle kilátásunk!

A bizottság üléséről tudósítónk a következő részleteket jelenti.

A törvényhatósági bizottság által a város zilált pénzügyi viszonyainak rendezésére kiküldött bizottság tegnap délután ülést tartott Szvacsina Géza polgármester elnöksége alatt. Az ülésen jelen voltak:

Dr. Boross György, Böhm Mihály, dr. Eszterházy László, Fekete Nagy Béla, Köntzey Imre, dr. Nemes Ferenc, dr. Ováry Elemér, dr. Papp József, Tanács József és dr. Tutsek Sándor.

Első felszólaló Fekete Nagy Béla volt, aki azt indítványozta, hogy a köztisztviselőknek községi pótdadóval való megterhelését tárgyában Balogh Károly által tett indítványt vegyék le az ülés napirendjéről és tegyék át az adóreformot tárgyaló bizottsághoz. Az értekezlet elfogadta az indítványt és ezután Fekete Nagy Béla áttért a rendőrség államosításának kérdésére. Feltétlenül szükségesnek és helyesnek tartja az államosítást, legfőképpen azért, mert ez által a város nagy teherrel szabadul meg. Kolozsvár nagy nemzetiségi központ lévén, hol összpontosulnak a nemzetiségi mozgalmak számai — s az állam érdekei ellen törő eme terekvéseket csakis egy erős, jól szervezett állami testület képes ellensúlyozni. Nem helyes az a felfogás, hogy a rendőrség átvételével az autonómia csonkítását szenvedne.

Tanács József ezzel szemben azt vitatja, ha ő igenis autonómia megcsonkítását látja a rendőrség államosításában.

Tanács úgy véli, hogy az állam csak felerészben veszi át — ha átveszi — a várostól a rendőrség ellátásának költségeit. Az átvétel után az állam bizony szaporítani fogja a rendőrségi létszámot és ezzel a költségeket is úgy, hogy a város az ellátásnak felerészben való hozzájárulása mellett is ugyanannyit fog évente kiadni, mint most.

Dr. Papp József, ki az államosítás érdekében tett indítványt, — nem tekinti a rendőrséget az autonómia kiegészítő részének, mert a rendőrség fejt, a főkapitányt a főispán nevezi ki élelfogytiglan s egyébként is a főkapitány inkább a kormány és közveve annak bizalmi embere: a főispán rendelkezése alá tartozik, mint a törvényhatóságának. Nem Kolozsvár az első a rendőrség államosítása érdekében megindított mozgalomban, mert Pozsony, Kassa s még egy-néhány város már kérte a kormányt az államosításra. Kolozsvár kétség-

telenül sokat nyerne az által, ha képzettebb állami rendőrséget kapna.

Dr. Tutsek Sándor a város mostani gazdálkodási módszerének megváltoztatását indítványozza. A mostani rossz gazdálkodás mellett a város 4000 hold földje után alig kap 15000 koronát évente, míg belterjes gazdálkodással 100.000 korona jövedelmet is lehetne elérni. Különösen kiket a felszólaló a mostani legelőpocsékolás ellen.

Boross György felszólalása után Fekete Nagy Béla reflektált az elmondottakra. Elismeri Tutsek Sándor igazát, de az ilyen nagy reformot nem lehet máról holnapra elvégezni.

Köntzey Imre, a rendőrség nagy ellensége szintén az államosítás mellett szólalt fel. Dr. Nemes Ferenc Tutsek Sándor indítványára reflektált.

Szvacsina Géza indítványára dr. Tutsek Sándor indítványát a gazdasági bizottság elé tették.

Szóba került még az árvaszék és adóhivatal államosítása is, ezeket a kérdéseket a pénzügyi szakbizottság elé utalták. Csakis a rendőrség államosítása tárgyában mondta ki az értekezlet, hogy dr. Papp József vonatkozó indítványát már a februáriusi közgyűlés elé viszi.

Korcsmárosok sirjaitok.

Kiktől fél a belügyminiszter.

Rendelet Kolozsmegyéhez

(Saj. tud.) Az ország kereskedővilága eddig még nem igen dicsekedhetik azzal, hogy a kormány részéről valami jóindulatu támogatásban részesült volna.

A falusi kiskereskedőknek pedig épenséggel csak keserűséget és súlyos megpróbáltatásokat szerzett a nemzeti uralom. Existenciájuk soha olyan komoly veszedelemben nem forgott, mint a lefolyt két esztendőben. A kormány — az agrárius és klerikális körök kedvéért és haszonleső ambíciójukért — bőven engedett teret arra, hogy a szövetkezetek szinte a földből burjánozzanak fel faluról-falura. — Hiába hangzott fel a létérdekekben megtámadott kereskedők jajveszékése, hiába pusztult bele ebbe a szövetkezeti terjeszkedésbe számtalan kis existencia — a kormány nem segített senkin egy ujjal sem.

A Damokles kardok számát tegnap ismét ujjal szaporította a belügyminiszter a kereskedők feje fölé. Ezt az élet-halálveszedelmet az a rendelet foglalja magában, melyet tegnap kapott meg Kolozsvármegye alispánja. A rendelet igen hiányos törvényes alap támogatásával újabb jogokat ad a kolozs-

vári pénzügyigazgatóság kezébe, hogy a kiskereskedőket szívesen statárialiter megfoszthassa legfőbb tebb kincsüktől és vagyonuktól: italmérési jogtól.

A belügyminiszteri rendelet mondja, hogy az a kereskedő vagy korcsmáros, akit kivándorlásra való bujtogatáson, csábítás felhíváson érnek, vagy aki nemzetiségi izgatásokban részt vesz megfosztható az italmérési jogtól. Az ide vonatkozó törvényben ahol sorrendben fel vannak emlíve azok az esetek, mikor valakitől vehetik a italmérés jogát, ez a kéfelemlítve nincs. A belügyminiszter azonban tált kellő formulát: a két speciális esetre rá lehet huzni a megbizhatatlanság bélyeget ezen az alapon intézkedik a törvény az italmérési jog elvonásáról. Felhívja tehát az összes elsőfokú hatóságokat, hogy ezeket az eseteket haladéktalanul jelentsék be pénzügyigazgatónál.

Ez a rendelet komoly gondot okozhat mindenkinek, aki a kereskedők sorsáért aggodalmaskodik. Kétségtelen, hogy a szövetkezeteknek ez a belügyminiszteri intézkedés nagyon kedves: több nyereséget adhat arra, hogy a konkurrenciatársaktól s italmérőktől megszabadulhatnak. De a rendelet letkezésének okát most nem tudjuk: kiadatott s most azon ról lehet változtatni. Kolozsvármegye hatóságaitól függ most már, hogy milyen szigorral érvényesítik a rendelet parancsait. Mert hogy valaki kivándorlásra csábít, — ezt rendszerint csak gyanúsításnak lehet minősíteni. Nagy körültekintéssel kell eljárniok, míg a kiskereskedő talán csak azért, mert valamely német társaság neki kivándorlásra való felhívást küldött kihágás címén elítélik.

Most már ez nemcsak némi büntetést, hanem egy existenciájuk megsemmisülését is jelenti. Az eddig éppen ingtag alap az italmérési jog megvonására, hogy a kereskedő nemzetiségi izgatásban részt vett. Annak a magyar kereskedőnek, aki Kolozsmegye nemzetiségi vidékein lakik, igen kénytelen a helyzete. Egyszerűen lehetetlen tőle eikivánni, hogy az egész község román lakosságával szembe szálljon. A nemzetiségi tábor előtt való kényszerű, néma megdolgozás még nem azonos a nemzetiségi izgatásban való részvétellel.

A kereskedők mindenképpen súlyos veszedelemmel gazdagodnak ennek a rendeletnek a kiadásával.

mikor a pénzügyigazgatóságnak a maga elsőfoku hatóságának zik, megbízhatatlannak bélyeg-öket. Csak a jó indulat és hu- nus pártatlanság hártja el róluk eszedelmeket.

pörvesztes kincstár.

30.000 koronát kell fizetnie

Dr. Albert dr. a nyertes.

(Saj. tud.) Nagyjelentőségű ügy-döntött pár nappal ezelőtt a Kuria. A törvénykezés e leg- zaszabb foruma egy polgári per- jén úgy ítélkezett, hogy az ál- kincstár köteles egy ismert- ü kolozsvári ügyvédnek: dr. Albertnek 30.000 koronát fizetnie. Az érdekes háttérű és ményű eset története a követ- zik:

Évekkel ezelőtt a budapest- i vasutvonal mentén, egy el- yott, félreeső táj valamelyik szá- skában a véletlenül arravetődők holttestre bukkantak. A hulla feketett a regényes, vad kör- zettől körülfogva; félig oszlás- indult már. Az ottani hatóság- mikor a kilét-megállapításra lt a sor, egy jó csomó nehé- zel állottak szemben: az isme- n halott zsebei üresek voltak; áruló papírszeletet, írást, vagy dokumentumot nem lehetett ben- találni, sőt a halott még életé- kivágta ruhájából a készítő cég-jelzését, eltávolította a névvel ellátott gombokat, — al bámulatos hidegvérrel tett mindent arra vonatkozólag, hogy a halott: Szekeres János kolozsvári ügyvédjelölt, Deák dr. irodavezetője, aki önke- vetett végett életének. A be- ottak rögtön tisztában voltak a nyíltság indító okával; rég- sejtették, tudták, hogy Szeker- dr. meglehetősen zajos és drága teléseinek költségeit idegen ekből fedezi. Eleinte azt hitték, csupán néhány, 4—6 ezer ko- ról van szó, mint a mely ösz- et Szekeres dr. a gondjaira bi- iroda pénzeiből kezelt volna elemekére azonban súlyosabb ehezzebb sikkasztás derült ki: dr. ugyanis reájött — kép- tő megdöbbenéssel, — hogy Szekeres János egy Deák dr. ne- ellátott nyugta alapján felvett kolozsvári adóhivataltól 30.000 ná, amely összeg Deák dr. jele, a Bánffy-hitbizomány szá- te volt kiutalva.

Deák Albert dr. pört indított az kincstár ellen, mert ez az ál- benyújtott nyugta kifizetését agadta, kijelentvén, hogy Szek- dr. a pénzt már felvette. Ez- zomban Deák dr. a nyugtán y aláírás hamisságát hangoztatta, gerte az államkincstár elmarasz- onát. A kolozsvári kir. törvény- tfo majd a kolozsvári kir. ítélő- v elutasította Deák drt keresem azon indokolásra támasz- ja, hogy az ügyvédjelölt fel van itva az ily pénzek fölvetelére. ként félig elveszett pör azon- a Kuria előtt váratlan fordula- ett: a Kuria ugyanis helyet t Deák dr. keresetének s kö- te az államkincstárt a 30.000

korona kifizetésére, mivel az adó- hivatalnak csak közjegyzői megha- talmazás előmutatása után lett volna szabad a nyugtát kiegyenlitenie.

Ily módon tehát Deák dr. hoz- zájut pénzéhez, ellenben az ítélet szomorú jelentőséggel bír a kifize- tést teljesített két adóhivatalnokra: a pénztárnokra és pénztári ellenőrré nézve. Az államkincstár ugyanis ellenük fordul és felelősségre vonja őket.

TAVIRAT.

TELEFON.

A főrendiház ülése.

Budapest, februárius 6. (Saját tud.) Gróf Desseffy Aurél elnököl az ülésen. A megnyitás után megem- lékezik az elnök a portugáliai ki- rálygyilkosságról.

A jelentések után áttérnek a na- pirendre. Vita és felszólalás nélkül fogadták el az erdélyi birtokrende- zésről szóló törvényt, hasonlóképen az adóreformról, a római posta- egyezményről és a birói és ügyészi szervezetről szóló javaslatot. A nagy- kikinda—aradi helyi érdekű vasut- ról szóló javaslatnál gróf Zse- lénszky Róbert szólt fel engedé- lyezése ellen.

Szierényi József államtitkár vá- laszol a felszólalásra, amire ezt a javaslatot is elfogadták.

Erre az ülés véget ért.

A képviselőház ülése.

A képviselőház délután egy óra- kor Návay Lajos elnöklésével rövid formális ülést tartott, amelyen elnök felolvastatta a főrendiház üzenetét, mit a Ház tudomásul vevén, az ülés véget ért.

Raporton a külügyminiszter.

Bécs, februárius 6. (Saj. tud.) A király ma délelőtt 11 órára magá- hoz rendelte Aehrenthal külügymi- nisztert, kit hosszabb kihallgatáson fogadott. A kihallgatás összefügg az azzal a nyilatkozattal, melyet a kül- ügyminiszter az osztrák delegáció- ban az osztrák és magyar viszony- ról és ennek jövőjéről tett.

A dési választás.

Dés, februárius 6. (Saj. tud.) A dési választókerületnek februárius 14. én való képviselő választás alkal- mából teljesen kialakult a helyzet. Két jelölt fog egymással szemben állani. A függetlenségi párt egyhan- gulag Gaál István bankigazgatót, az alkotmánypárt szintén egyhangulag Barcsay Tamást jelölték. A harc keménynek ígérkezik.

A portugál forradalom.

Az infáns és Franko.

Budapest, februárius 6. (Saj. tud.) Lisszabonból jelentik: Ferreira miniszterelnök az új kabinet meg- alakításánál nagy nehézségekkel küzd. Azok a politikusok, kiket a belépésre eddig fölshóltott, kijelen- tették, hogy nem hisznek az új kor- mányban, melynek az élete minden- esetre rövid tartamu lesz.

Lisszabonból jelentik: Alfonso infáns a kabinet megalakulása után tartott koronatanácsban rendkívül hevesen megtámadta Franko mi- niszterelnököt. Alfonso herceg a királygyilkosságban való bűnré- szességgel vádozta Frankót és a mikor ez tiltakozott, a herceg rá akart rohanni, de a miniszterek közbevetették magukat és vissza- tartották a herceget, miáltal a

vetleges összetűzést megakadályoz- tá. Frankót az alkotmány megsze- gése miatt a bíróság elé akarják állítani, de azt hiszik, hogy már a külföldre menekült.

Stösselt nem ítélték el.

Budapest, februárius 6. (Saját tud.) Pétervárról jelentik: A Stössel, Fox és Reisz tábornokok halálra ítéléséről szóló hírek alaptalanok. A vádló azt kérte, hogy Stössel, Fox és Reisz tábornokokat halálra ítéljék és az előbbi kettőre nézve enyhítő körülményeket javasolt te- kintetre venni, Szmironov tábornok ellen pedig tíz évi börtönt kért, az ítéletet azonban a bíróság eddig nem mondta ki.

Arad köztisztviselői.

Arad, februárius 6. (Saj. tud.) Ma érkezett le Andrassy Gyula belügy- miniszter rendelete, mely Arad vá- rosa köztörvényhatóságának azt a határozatát, hogy a tisztviselők drá- gasági pótlékát kölcsönből kívánja fedezni, megsemmisítette. A köztör- vényhatóság pénzügyi bizottsága e tárgyban ma ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a legközelebb egybehívandó közgyűlés elé oly javaslatot terjesztenek, hogy a drá- gaságpótlék folyósítására a pótdótot 6%-kal emeljék fel. Ha a határozat keresztül megy, úgy a városi pótd- adó 78-ról 84%-ra emelkedik.

Vertán Endre — államtitkár.

Budapest, februárius 6. (Saj. tud.) Politikai körökben híre jár, hogy belügyminiszteriumban szervezendő új államtitkári állást Vertán Endre dr., Torda város országgyűlési kép- ríselődjével fogják betölteni.

Csöd egy takarékpénztár ellen.

Budapest, februárius 6. (Saját tud.) Napok óta vizsgálat folyik a nem- régen megalakult József és Ferenc- városi takarékpénztár ellen, melyet sikkasztással vádol Józsa Dániel vászonkereskedő neje, Kádár Árpád nyugalmazott jegyző és Singer Manó kereskedő. A takarékpénztár ellen ma elrendelték a csődöt. Az összes passzívák egy millió koronát tesznek. Az aktívák csak pincevál- tók. A takarékpénztár igazgató Kar- dos Árpád, Kardos Géza, Kardos Jenő és Kardos Lipót ellen megin- ditották a bűnügyi eljárást.

Irószerek, irodai felsze- relések írógépkellékek, nagy választékban, szo- lid, szabott árak mellett beszerezhetők Ujhelyi és Boros-féle papiros és írószer üzletben Wesse- lényi Miklós-utca 13. sz.

NAPLÓ.

* Az E. M. E. Az Erdélyi Mu- zeum-Egyesület választmánya szer- dán tartotta rendes havi ülését, gróf Esterházy Kálmán elnöklete alatt. Az ülés első tárgya a szám- adások megvizsgálásáról szóló je- lentés volt, melyet báró Mannsberg Sándor terjesztett elő. A bizottság a pénztárt teljesen rendben találta s javaslatára a választmány Lendvay Emil kir. tan., pénztárosnak köszö- netet szavazott. Az igazgatók jelen- tései során örömmel vette a vá-

lasztmány tudomásul, hogy az Er- délyi Nemzeti Múzeumban elhelye- zett családi levéltárak száma ujab- ban a Rettegi család értékes levél- tárával szaporodott s hogy a kath. Status a kolozsmonostori gazda- ság régi iratait a könyvtárnak fel- ajánlotta. Mindkét letét és adomány becses gyarapodást jelent. Schilling Lajos főtitkár részletes jelentést tett a decemberben tartott népszerű elő- adásokról, a kiküldött bizottságok bemutatott jelentésöket az állattár és ásványtár megvizsgálásáról. A március 1-i közgyűlés tárgysorát is megálapította. Most érvényesül elő- szőr az új ügyrendnek az a pontja, hogy tudományos előadás tartassék a közgyűlésen. Ez alkalommal dr. Apáthy István beszél az amerikai muzeumokról. E hó 10. én, hétfőn, d. u. 6 órakor a választmány rend- kívül ülést tart.

* Kossutány tanár előadása. Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári bizottság febr- uárius hó 9-én, vasárnap délután 3 órakor a városház nagy gyűlés- termében ismeretterjesztő előadást rendez. Előadást dr. Kossutány Ig- nác, a kolozsvári egyetem tudós tanára fog tartani „Néhány szó a szociálmusáról” címen.

* Hangverseny az egyetemen. Di- szes közönség töltötte meg tegnap délután az egyetem auláját, hogy végig élvezze az Egyetemi kör hang- versenyének műsorát. Brandt Vik- tor elnöki megnyitója után Daday László Endrődi kuruc költészetéből szavalt el néhány költeményt nagy hatással. A szavalatot Kis Helén pompás zongorajátéka követte. Szé- pen sikerült Darvas István precíz hegedűjátéka is. Orbók Loránd fel- olvasása után Csikai Gyuri zene- kara játszta el Nagy F. J. joghallgató népdalegyvelegét. Azután Petrán Ibolyka adott elő a tőle megszo- kott kedvességgel egy monologot, melyet Kuncz Andor szavolata kö- vetett. A szavalatot zongorán Mu- csey Amália, hegedűn pedig Csá- kány Győző kísérte.

* Az izr. teazsur. Az izr. nőgye- let elnöksége kéri az érdekelteket, hogy a február 12-én rendezendő tombolára szánt ajándék tárgyakat kizárólag az egyleti alelnök: Schwartz Józsefné címére küldjék.

* A kolozsvári felekezeti küllök. Érdekes leiratos intézett tegnap Ko- lozsvár városához Apponyi Albert gróf kultuszminiszter. Az iránt ér- deklődik abban a kultuszminiszter, hogy hány felekezeti küllök van Ko- lozsvárt. Amennyiben ugyanis a fele- kezeti küllök száma jelentékeny volna, utasítja a várost, hogy a fele- kezeti küllöket is kényszerítsék a községi s felekezeti iskolák és óvodák fenntartásához való hozzájár-ulásra s egyben a rendeletének szigorú végrehajtását kéri. A mi- niszternek ez a rendelete bármeny- nyire érthető is, talán mégis igazságosabb lett volna a feleke- zetnélkülieket bármilyen más adó- teherrel sújtani, mint éppen arra kényszeríteni őket, hogy az általuk elhagyott felekezeti iskoláit anyagilag támogassák.

* Öngyilkos színészjelölt. Kolozs- vár színházbajró közönsége bizo- nyára emlékszik még egy fiatal te- hetséges műkedvelőre: dr. Kálmán Jenőre, ki nemrég a Náni című népszínmű Bugaczi Sándor szere- pében vendégszerepelt a kolozsvári Nemzeti Színház színpadán. A ven- dégszereplés, bár dr. Kálmán Jenő nem közönséges tehetséget áruít el, nem járt a remélt sikerrel. A kö- zönség tartozkodó magaviseletét

Kálmán Jenő határozott bukásnak tekintette és hiába következett a sajtó rokonszenves biztatása, a tehetségét ismerő jobarátok meleg elismerése — mégis valóságos buskomorra lett azóta a jókedélyű, ambiciózus fiatal ember. A komor gondolatok annyira ráfeküdtek a fiatal ember kedélyére, hogy a napokban Budapesten öngyilkosságot követett el. Revolverlövessel akarta kioltani életét, de a golyó szerencsére a szíve alatt egy centiméternyire hatolt be a testébe és így megmenthető lesz az életnek, amely még bizony teremni fog számára. Őszinte nagy sikereket a színpadon is, hova szíve vonzza.

* Népszerű tudományos előadások. A népszerű tudományos előadások során ma, pénteken délután 5 órakor folytatja Kovács Dezső, a református főgimnázium kiváló tanára Michelangelo képeinek és szobrainak ismertetését veitett képekkel a református kollégium zenetermében. A legközelebbi előadás kedden, február 11-én délután 5 órakor lesz szintén a református kollégiumban, amikor dr. Konrádi Dániel egyetemi magántanár magyarázza a vér és lélekzés egészségét. Az érdekes előadásokra, melyeket az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület rendez, fölhívjuk a közönség figyelmét. A belépés díjtalan.

* Jótékonyság. Az ingyen kenyér és faalapra adakoztak: Dr. Weisz József 3 kor., Bucsy Józsefné 10 kor., Bíró János 10 kor., dr. Genersich Gusztáv 10 kor. Fogadják a nemesszívű adakozók a szegények nevében is a bizottság hálás köszönetét.

* Még egy Robinson. Csak nemrég szökött meg Kolozsavarról négy fiatal polgáriskolai tanuló azzal a szándékkal, hogy Jeki András, a magyar Robinson kalandjait élék végig. Pénzüket nem futotta azonban csak Zentáig az utazás költségeit és hazaszállította mind a négy kalandvágyó fiatal gyereket a rendőrség a szülőkhöz Kolozsavára. A négy gyerek példáját most követte egy újabb szökevény, K. tanító 17 éves polgári iskolai tanuló fia, kinek Fiuméig sikerült elvándorolnia. Fiumében hajóinasnak akarta felvétetni magát, de nem sikerült. Ekkor gondolt egyet, fináncnak ajánlkozott és apjától a szükséges beleegyezést kívánta. — Apja hallani sem akart fia tervéről és ezért az apai beleegyezés helyett tegnap arra kérte a rendőrséget, hogy Fiumében tartózkodó fiát szállítsa haza. A rendőrség ennek értelmében távirati uton intézkedett a fiamei rendőrségnél a fiu hazaszállítása iránt.

x Csodálatra méltó remeke kerül legközelebb bemutatásra a kinematográfban. „Le Pied de Mouton” a címe ennek a fantasztikus színezett tündérmesének, mely az **Uránuszínház** szerencsés választása. Soha még kép ily szenzációt el nem ért, mint amilyen erre vár. Ma este a zsufolt ház előtt tegnap bemutatott Tell Vilmos hazája lesz megismételve, a teljesen új és érdekfeszítő mozgóképekkel, melyek mindegyike egy-egy sláger.

A Kolozsavári Friss Ujság
előfizetési ára:

Helyben 1 óra házhoz hordva 1 kor,
Vidékrel 1 óra postán küldve 1.20 fill.

Színház — Művészet.

Heti műsor:

Péntek: Raffles, az uri betörő. (3-adszor. Bérlet 120. sz. D.)
Szombat d. u.: Liliomfi. (Ifjúsági előadás. Leszállított helyárrakkal. Előadó: dr. Kiss Ernő.)
Szombat este: Lammermoori Lucia. (P. Halász Adél vendégjátéka. Bérlet 121. sz. A.)
Vasárnap d. u.: Lili. (Félhelyárrakkal.)
Vasárnap este: Tündérszerlem. (8-szor. Bérlet 112. sz. B.)

== AZ ELSŐ KOLOZSVÁRI ==

VILLAMOS SZÍNHÁZ

áthelyez- Mátvás király-tér 26. szám tetett:

hol **Apolló-Színház** címen
!! megnyílt. !!

Mindennap nagy előadást tart!

Ünnep- és vasárnap d. u. 3 órától, hétköznap, este 6 órától 10 óráig.

Műsor

február 5, 6 és 7 ére.

A kis néma (történet az életből)
Fau, (hasoncímű operából).
Spanyolország.
Élet elizer (gyönyörű új kép)
Paraszt fényképek.

Ördög fia.

30 percig tartó ujdonság, 20 jelenet, 60 változás és igen szép kiállításban.

FAU (hason című operából) ez a gyönyörű színes mű kerül műsorra a mai napon az Apolló-Színházban Mátvás király-tér 26. szám alatt. Fényesen sikerült műsorral, ragyogó ujdonságokkal van összeállítva. A sok szép tanulságos képek közül kiemelendő a kis néma, igen megkapó kép az életből, mely szintén a mai napon jön műsorra, ami minden nézőre nagy hatással lesz. Udvari András igazgató tulajdonos mindent elkövet, hogy a nagyérdemű közönség igényeit kielégítse. Údvös és tanulságos előadások képezik a műsor számait. Legközelebb egy szellemileg igen gazdag látványosság: a **vörös tenger gyöngyhalászata** jön műsorra tündéres látványosságban.

NYILTTER.*

Nyilatkozat.

Kirschner és Deutsch nagyváradi cég szükségét látja annak, hogy a kolozsavári, állandóan és feltartózatlanul hanyatló szállítási üzletét személyek folytonos becsmérése és szidalmazása, valamint valótlan tények összehordásával megmentse. Ha nem az én személyemről és nem becsületgázolásról volna szó, én is helyeselhetném azt, hogy egy cég minden eszközzel — természetesen a tisztesség határain belül — meg akar menekülni a biztos anyagi tönktől; de nem türhetem, hogy szemenszedett valótlanosságok céltablája legyenek és a Kirschner és Deutsch cég túlmerész fantáziájának szörnyszülőit reám eresse. — Kijelentem, hogy a Kirschner és Deutsch cégnek hirlapi nyilatkozataiban, valamint körleveleiben foglalt állítások, melyekkel a közönséget folytonosan molesztálja, valótlanok. Valótlan, hogy akár szándékosan, akár véletlenül megkárosítottam volna őket; valótlan, hogy

* E rovatban közöltekért nem vállal felelőséget a Szerk

engem ők biróilag kizártak volna a cégből, valótlan és hazug minden állításuk. Tény csupán az, hogy 269—908. szám alatt a cégből való kizárás iránt keresetet adtak be, mely per jelenleg folyamatban is van. E perben ügyvédem, Schwartz Miksa ur, éppen a mai napon adott periratot, amelyben a Kirschner és Deutsch cég rágalmait kellő mértékre szállította le. Hogy mikor és mi lesz a vége a pernek, még egyikünk sem tudja, de azért a Kirschner és Deutsch cég e napokban szétküldött körleveleiben szokásához híven ismét valótlan mond, amidőn vastagon kiemelt betűkkel rólam azt hirdeti, hogy „biróilag ténylegesen kizártuk”, holott biróilag éppen az igazolható be, hogy a per még csak most folyik. Amint tehát valótlan ez az állítás, épp úgy hihető a többi is.

A józslés és tisztességérzetem tiltja, hogy a Kirschner és Deutsch cég förmedvényeivel foglalkozzam, de arra kérek minden tisztességes embert, hogy értéke szerint mérlegelje nevezettek eljárását. Egyébiránt a sajtópert a cég ezen **újabb** rágalmi miatt is megindítottam.

Kolozsavár, 1908. február hó 5-én.

Csapó László.

REGÉNY.

A haldokló titka.

— Angol regény. —

(Folytatás.) 27

Mint látszik, mr. Poge kemény fába vágta fejszét, midőn azt hitte, hogy Rawlingst csak úgy könnyedén horgára foghatja.

— No hogy tetemesebben többel bírt, mint ily magamféle ember, — felelt kissé türelmetlenül a gyógyszerész.

— Ugy? Azt hiszem, Raggles hagyatéka szép alapul szolgálhatna, melyre lehetne építeni valamit.

— Gondolja?

— Áldott jó teremtés lehet mrs. Raggles?

— Nem igen tudtuk, hogy a háznál van.

— Szerény, vidám és engedékeny — folytatta Poge sugárzó szemekkel. — Ily nő boldoggá tehetne egy férfit. Hangja dallamos, édes. Ily nőért kár, hogy özvegyésre jut. Higye el, nagyon tudom sajnálni az özvegyeket. Ez már gyenge oldalamban. Fiatal özvegy különös vonzerővel bír előttem. Mi okozza e vonzerőt, nem tudom, soha sem bírtam kipuhatólni. Nem hiszem, hogy mrs. Raggles özvegy marad.

— Eszembe nem jutott e tárgyról gondolkodni. Ön jobban ismeri a világot mint én.

— Jegyezze meg magának, mit mondok. Mrs. Raggles férjhez megy és pedig nem sokára. Én tudnék valakit, ki neki való volna.

— Igen?

— Igen! Miért nem? Nő, kine szép vagyona van, könnyen ka férjet. És oly nő még hozzá, mrs. Raggles. Kellemes, szép, gyönyörű termet, stb. Képzeld, h Raggles Borbála ott ülne az asztal fön és a háziasszonyt játszná. M gondol ön, nem tenne az nagy különbséget?

(Folytatjuk.)

Lapkiadó:

Ujhelyi M. és Társa

Estélyekre

„Papir szalvéták”

óriási választékban és jutányos árak mellett kaphatók

Ujhelyi és Boros

papiros és írószer kereskedésében, Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt.

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás.

Üzletfelhagyás miatt

az összes áruk

olesón

lesznek elárusítva:

Stein S. és Tsa.

gyermekruha-üzletében

Mátvás király-tér 1. sz.

Ruha és fehérnemű varrónő ajánlkozik házhoz, esetleg a lakásán is vállal. Kövartelep. Uj-utca 14. sz. 38

Keresek gyufagyáram részére megbízható kapust febr. 15-én való belépésre javadalmazás havi 50 korona, szabad lakás és fűtés. Csakis nős pályázók, edigi alkalmaztatásukra vonatkozó bizonyítványokkal jelentkezzenek személyesen gyufagyári irodámban. (Gyufagyár utca 7.) Reiter József gyufagyáros Kolozsavár. 39

Költözők, házasulandók és butorozott szobák kiadásával foglalkozók különös figyelmébe ajánlom

BUTORRAKTÁROMAT,

hol minden kivitelű fa, vas, réz és kárpitozott butorok legjutányosabb árban szerezhetők be úgy készpénzért, mint előnyös — heti, vagy havi, vagy 1/2 évi részletfizetési feltételek mellett. — Teljes tisztelettel

PETERFFY MÓR, butor és lakásberendezési cikkek áruházában Kolozsavár, Szentegyház-u. 6. (Státus palota.)

A legmodernebb

Smokking és Frak öltönyök

és fehér báli-mellények

Neumann M.

cégnél

cs. és kir. udvari szállító

Mátyás király-tér 14. szám.

A takarékos háziasszony

Rumot és Liköröket

jól és olcsón készíthet hideg úton az általa összeállított és kipróbált

Kompozíciókkal

ELŐÁLLITÁSA: gyors, tiszta és olcsó!

Burger Frigyes

gyógyáru- és illatszertára
KOLOZSVÁR.

Modern, finom, izlése

levélpapíros

újdonosságok.

Elegáns, szép dobozokban és diszborítékokban

minden színárnyalatban legkülönbözőbb alakokban

olcsó, szabott árakban

kaphatók:

UJHELYI és BOROS

papíros és írószerkereskedésében

Weselényi Miklós-utca 13.

Nagy választék képes levelező-lapokban és ajándéknak alkalmas disz emlékkönyvekben, valamint irodai berendezések, üzleti könyvek a legolcsóbb és legfinomabb

minőségben állandóan raktáron vannak

Névjegyek a leggyorsabban és legizlésebben olcsó árakon.

Iskolai szerek raktára.